

Motion till riksdagen 2011/12:Fi253

av **Annika Lillemets m.fl. (MP)**

Statlig investeringsbudget

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda effekterna av en statlig investeringsbudget.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda effekterna kring lättare sätt att lånefinansiera investeringar.

Statlig investeringsbudget för omställning

Stora investeringar behöver göras de närmaste decennierna för att ställa om till en hållbar ekonomi. För att möta framtidens utmaningar, inte minst klimatmålen, krävs omfattande satsningar på framför allt infrastruktur för transporter och energiproduktion.

Det ekologiskt långsiktigt hållbara är också ekonomiskt klokt. Det är mycket billigare att minska vår klimatpåverkan nu än att vänta och ta konsekvenserna av att inte försöka hejda klimatförändringarna. Vår ekonomi kommer att drabbas hårt om vi tillåter att jordens resurser utarmas och miljön förstörs.

Att förlita sig på att marknadskrafterna ska förse oss med exempelvis järnväg, är inte realistiskt, då det handlar om långsiktiga investeringar, som ofta inte ger kortsiktig vinst. Under en följd av år har investeringarnas andel av BNP minskat i OECD-länderna.

Tim Jackson, som var ledamot av den statliga hållbarhetskommision som tidigare fanns i Storbritannien (avskaffad av den nuvarande liberalkonservativa regeringen) och är professor vid Surreyuniversitetets centrum för miljöstrategier, pekar i sin bok *Välfärd utan tillväxt* på att det krävs en ny syn på investeringar och konsumtion. Han menar att vi behöver en finansiell infrastruktur som möjliggör gröna, långsiktiga och tillväxtneutrala satsningar.

Fel! Okänt namn på

Jackson drar slutsatsen att detta kräver mer offentlig styrning och större offentliga investeringar.

Investeringar i infrastruktur, fastigheter och liknande ska normalt sett finansieras via anslag i statsbudgeten, enligt budgetlagen. Investeringarna bokförs då som kostnader i statsbudgeten, vartefter utgifterna uppstår. Detta betyder att kostnader för sådana investeringar avskrivs direkt. Infrastruktur, exempelvis järnväg, kommer att kunna användas under många år. Det är därför mer rimligt att fördela kostnaden över hela investeringens livslängd.

I kommuner och företag bokförs kostnader för investeringar genom avskrivningar. Att ta lån för att jämna ut mellan inkomster och utgifter under en längre period bör vara lika rimligt för staten som för kommuner och företag. Även privatpersoner tar lån för att få råd med investeringar som lönar sig först på sikt. Att låna för att tilläggsisolera sitt hus, installera solceller eller ansluta sig till fjärrvärmesystem ger inte bara klimat- och miljönytta. Ofta tjänar man in de satsade pengarna på sikt, när el- och uppvärmningskostnaderna minskar.

Med nuvarande statliga redovisningsmetoder konkurrerar infrastrukturinvesteringar som direktavskrivs med löpande utgifter som barnbidrag och sjukpenning, under utgiftstak som ofta är snålt tilltagna. Därmed riskerar angelägna investeringar att inte bli av eller försenas.

Vi anser därför att staten, på samma sätt som företag och kommuner, bör upprätta en investeringsbudget i vilken kostnader för investeringar bokförs som avskrivningar. Budgetlagen bör också ändras så att det blir lättare att lånefinansiera investeringar. Dessa förändringar tror vi skulle göra det lättare att få till stånd de stora investeringar som nu krävs. Vi föreslår därför en utredning för att få effekterna analyserade för dessa två förslag. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2011

Annika Lillemets (MP)

Valter Mutz (MP)

Magnus Ehrencrona (MP)